

ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ Α.Τ.Ε.

Καραϊσκάκη 140-144 Πάτρα

Τηλ : 2610-620460

Φαχ : 2610-240476

e-mail : parasks@otenet.gr

ΠΡΟΣ

ΒΗΜΑ ΜΕΛΩΝ ΣΑΤΕ

**ΘΕΜΑ : Επί του πορίσματος της ομάδας εργασίας του Δ.Σ. για τον “αντικειμενικό” τρόπο διαπίστωσης των Υπερβολικά Χαμηλών Προσφορών :
Δύο μέτρα και δύο σταθμά**

1. Πριν μπω στη ουσία της κριτικής του πορίσματος της ομάδας εργασίας (Ο.Ε.) θα ήθελα να κάνω τις ακόλουθες γενικότερες επισημάνσεις :
  - 1.1 Την στιγμή που ο εργοληπτικός κόσμος δοκιμάζεται σκληρά από απόλυτη ανεργία και οι επιχειρήσεις ακροβατούν στην ανυπαρξία με μία κυβέρνηση που εξαφανίζει το εγχώριο Π.Δ.Ε. και μάλλον δεν ασχολείται με το καινούργιο ΕΣΠΑ θα περιμέναμε περισσότερη ενημέρωση και περισσότερες ενέργειες από το Δ.Σ.
Αντ’ αυτού, από ότι βλέπουμε στα Ενημερωτικά Δελτία, ασχολείται περισσότερο με τα έργα στην Τζέντα , το Ιράκ, τη Βουλγαρία κ.λ.π.
Ίσως εδώ που φτάσαμε η μετανάστευση να είναι κι αυτή “ μία κάποια λύσις ”.....
  - 1.2 Σαφώς και πρέπει να ασχοληθούμε και με το σύστημα ανάδειξης μειοδότη και τις υ.χ.π. εφόσον αποτελούν πρόβλημα σε συνδυασμό με τις κοινοτικές οδηγίες περί αιτιολόγησης των προσφορών.
Προσωπικά μάλιστα έστειλα επ’ αυτού επιστολή με προτάσεις που δημοσιεύτηκε στο Βήμα Μελών της ιστοσελίδας του συνδέσμου στις 18/12/2015.
Μου προξένησε μάλιστα εντύπωση το γεγονός ότι δεν έλαβα καμία απάντηση και ούτε κανείς επικοινωνήσε μαζί μου ποτέ προκειμένου έστω να μου ζητήσει διευκρινήσεις τη στιγμή που συστάθηκε ολόκληρη επιτροπή για το θέμα αυτό και εκπόνησε πόρισμα 40 περίπου σελίδων.
  - 1.3 Σε κάθε περίπτωση το θέμα του τρόπου ανάθεσης των έργων (δηλαδή του παρόντος και του μέλλοντος των επιχειρήσεων μας) δεν είναι θέμα αποκλειστικά ούτε της Ο.Ε. ούτε του Δ.Σ. ούτε των περιφερειακών επιτροπών για να διακινείται με υπηρεσιακή αλληλογραφία.
Είναι θέμα πρωτίστως όλων των συναδέλφων και απαιτεί την μεγαλύτερη δυνατή δημοσιότητα και διάλογο καθώς και αποφάσεις των οργάνων και μάλιστα στη προκειμένη περίπτωση απόφαση δημοψηφισματικού τύπου σε όλα τα παραρτήματα του ΣΑΤΕ.
Οπωσδήποτε όμως δεν αποτελεί πανάκεια για την εξυγίανση του τομέα των Δημοσίων Έργων που χρήζει επειγόντων άλλων σοβαρότερων παρεμβάσεων και μεταρρυθμίσεων.
2. Έρχομαι τώρα στην ουσία των προτάσεων του πορίσματος της Ο.Ε.
  - 2.1 Αντιπαρέρχομαι τους ατυχείς χαρακτηρισμούς του πορίσματος για την μειοδοσία η οποία δήθεν αναδεικνύει τους θνησιγενείς εργολάβους ενώ δεν υπάρχει καμία αναφορά στις **συνέπειες της 7 ετούς εφαρμογής του μαθηματικού τύπου (μ.τ.)**

που ανέδειξε όλους τους τεθνεόντες εραστές του τζόγου και της ήσσονος προσπάθειας κοινώς αεριτζήδες (αλλά τότε βλέπετε λεφτά υπήρχαν...)

2.2 Εδώ πρόκειται καθαρά για δύο συστήματα ανάθεσης έργων :

- Ένα για τα έργα που εμπίπτουν στην ενωσιακή νομοθεσία που μπορεί να είναι μειοδοσία μέσω μ.τ. με ...ολίγον φύλλο συκής αιτιολόγησης
- Και ένα για τα έργα που δεν εμπίπτουν στην ενωσιακή νομοθεσία και περιλαμβάνει απολύτως σκληρό μαθηματικό τύπο του απόλυτου τζόγου.

2.3 Πιο συγκεκριμένα :

Κατ' αρχάς δεν νομίζω οι κ.κ. της Ο.Ε. να μην γνωρίζουν ότι είναι **αντισυνταγματική η διάκριση του τρόπου ανάθεσης των έργων ανάλογα με τον προϋπολογισμό τους** την στιγμή μάλιστα που η διαφορά μπορεί να είναι κάποια λεπτά του ευρώ. Η σκόπευση πάντως είναι προφανής. Τα μεγάλα έργα με δυνατότητα στην μειοδοσία (με τους πιο ισχυρούς να έχουν προβάδισμα) και τα μικρότερα στον τζόγο όπου μετά την κατάργηση των κατώτερων ορίων κάτι μπορεί να αρπάξουμε σε καλή τιμή. **Αν αυτό δεν ευνοεί τις εταιρείες από Δ' τάξη και άνω τότε ποιο τις ευνοεί;**

3. Ας πάμε τώρα στο σύστημα των έργων που εμπίπτουν στην ενωσιακή νομοθεσία. Εδώ ορίζεται ότι μετά τον " προσδιορισμό των υ.χ.π. από έναν σκληρό, χειραγωγήσιμο μ.τ. του απόλυτου τζόγου " (θα αναφερθώ πιο κάτω σ' αυτόν) υπάρχουν τρία στάδια όπως αναλυτικά αναφέρονται στο άρθρο 3.2.1 (κύρια βήματα)

3.1 Καλείται ο προσφέρων μία υ.χ.π. να επιλέξει είτε να υπογράψει μία "πολύ υψηλού ρίσκου σύμβαση" είτε να υποβάλλει αιτιολόγηση. **Δηλαδή η αιτιολόγηση είναι απολύτως προαιρετική.** Μα τότε **αίρεται ο χαρακτηρισμός της προσφοράς ως υ.χ.π. εφόσον τούτο δεν τεκμαίρεται με αιτιολόγηση και ως εκ τούτου πάνε περίπατο όλες οι κοινοτικές οδηγίες.**

Μία υ.χ.π. δεν μπορεί αυθαίρετα να χαρακτηριστεί ως τέτοια από έναν μ.τ. ο οποίος χαρακτηρίζει οριακή προσφορά στο παράδειγμα 3.1.1.B το 35,08% όταν υπάρχουν 10 προσφορές στις 30 με μεγαλύτερη έκπτωση απ' αυτήν έως και 48% και όταν μάλιστα αντικαθιστά αυθαίρετα ένα πεδίο προσφορών μεταξύ 17-18 με μία προσφορά 73,46% !! (αλλιώς η οριακή προσφορά δεν θα ξεπερνούσε το 25%) ενώ στο παράδειγμα 3.1.2.B όπου η οριακή προσφορά είναι 22,56% όταν η μεγαλύτερη μεταξύ των 19 είναι 43,44% και ο απόλυτος μέσος όρος όλων των προσφορών είναι 23% !!!

Να προσθέσω εδώ ότι τα παραδείγματα της Ο.Ε. είναι τουλάχιστον ατυχή εφόσον με την σημερινή πραγματικότητα η έκπτωση που ορίζεται οριακή προσφορά είναι σχεδόν η μικρότερη έκπτωση στις δημοπρασίες σήμερα.

3.2 Ας υποθέσουμε λοιπόν ότι η αιτιολόγηση μπορεί να είναι προαιρετική. Τι θα πάθει όποιος δεν κάνει αιτιολόγηση ;

3.2.1 Θα προσκομίσει πρόσθετη εγγύηση καλής εκτέλεσης στο απόλυτο ύψος που ορίζεται από τη διαφορά της ποσοστιαίας έκπτωσης της προσφοράς που προσέφερε με τη ποσοστιαία έκπτωση της οριακής Αποδεκτής Προσφοράς ε (ΟΑΠ)

Δηλαδή στο παράδειγμα 3.1.1B με προϋπολογισμό μελέτης 7.832.500€ και στην δυσμενέστερη περίπτωση της υ.χ.π. 48% πρόσθετη εγγύηση (48% - 34%) x

$7.832.500\text{€} = 14\% \times 7.832.500\text{€} = 1.096.550\text{€}$ την στιγμή που με το παλαιό καθεστώς θα προσκόμιζε εγγυητική $7.832.500 \times 40\% = 3.133.000\text{€}$ (και την προσκόμιζε)
Δεν θα πάρει προκαταβολή στο παράδειγμα αυτό
Το έργο θα υφίσταται αυστηρούς ελέγχους από Ειδικό Σώμα Ελεγκτών λες και τα άλλα έργα δεν πρέπει να υφίστανται τέτοιους ελέγχους.
Άλλωστε επί των ελέγχων ήμουνα νιος και γέρασα ....

- 3.3 Τι θα πάθει όποιος κάνει αιτιολόγηση και εγκριθεί ;
Ότι και όποιος δεν κάνει καθόλου κατά το ήμισυ εκτός από τους αυστηρούς ελέγχους που δεν διευκρινίζεται στο πόρισμα αν θα είναι κατά .... το ήμισυ αυστηροί !!
Εδώ πραγματικά χάνεται η μπάλα.
Πρώτη φορά ακούω να κάνεις αιτιολόγηση , να μην απορρίπτεται (δηλαδή να γίνεται αποδεκτή) και να έχεις ποινές επειδή η προσφορά σου χαρακτηρίστηκε υ.χ.π. από έναν .... τρελαμένο μ.τ.
- 3.4 Τι θα πάθει όποιος κάνει αιτιολόγηση και δεν εγκριθεί ;
Θα καταπέσει η εγγυητική επιστολή συμμετοχής του και θα του επιβληθεί ποινή απαγόρευσης σε διαγωνισμούς για διάστημα π.χ. 6 μήνες
Αυτός δηλαδή θα πληρώσει οπωσδήποτε από τις τρεις περιπτώσεις. Ε, τότε κ.κ. της Ο.Ε. γιατί να κάνει κάποιος με υ.χ.π. αιτιολόγηση; Εφόσον έχει εξασφαλίσει την πρόσθετη εγγυητική επιστολή και ξέρει ότι δεν θα πάρει προκαταβολή (φαντάζομαι ότι μπορεί χοντρικά να προβλέψει ότι η προσφορά του κινδυνεύει να κριθεί υ.χ.π.) ποιος ο λόγος να μην πάρει τη δουλειά και να την παλέψει παρά να πληρώσει ζεστά λεφτά και να αποκλειστεί από τους διαγωνισμούς ;
4. Σχετικά με το σύστημα ανάθεσης των έργων που δεν εμπίπτουν στην ενωσιακή νομοθεσία.
Εδώ εφαρμόζεται ένας μ.τ. (η Ο.Ε. λέει στα πρότυπα του Ιρλανδικού και Ιταλικού τύπου εγώ δεν μπορώ να ξέρω) σκληρός, χειραγωγήσιμος και του απολύτου τζόγου εφόσον κατεβάξει τον μειοδότη ακόμα και κάτω από τον αρχικό μέσο όρο όλων των προσφορών όπως απέδειξα πιο πάνω στο παράδειγμα 3.1.2.Β του πορίσματος.
Τουλάχιστον αυτός ο μ.τ. που είχαμε παλαιά έχοντας υποστεί αλλεπάλληλες χειραγωγήσεις και διορθώσεις ήταν πιο πονηρεμένος και αφήνε στοιχειωδώς τον ανταγωνισμό να λειτουργήσει.
Τζόγος και αυτός αλλά πιο δίκαιος για τις δυναμικότερες εργοληπτικές επιχειρήσεις.
Στο σημείο αυτό θέλω να ρωτήσω την Ο.Ε.
Τι θέλετε τελικά ; .Να καταργήσετε τον ανταγωνισμό, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα των επιχειρήσεων, την εξειδίκευση, τον δυναμισμό τους ;
Να θεσπίσετε ξανά την ήσσονα προσπάθεια, την ισοπέδωση, τους πτυχοφόρους με ποσοστό, τους αεριτζήδες ;
Γιατί αλήθεια δεν αφήνετε κι εδώ την επιλογή μετά από αιτιολόγηση να πάρει τη δουλειά ο μειοδότης ή κάποιος άλλος με υ.χ.π. επωμιζόμενος φυσικά τις συνέπειες ;
ΓΙΑΤΙ ΔΥΟ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΔΥΟ ΣΤΑΘΜΑ κ. συνάδελφοι ;
5. Ωραία θα μου πείτε και εσύ τι προτείνεις ;
Μα έχω προτείνει ήδη στην από 18/12/2015 επιστολή μου στο Βήμα Μελών του ΣΑΤΕ με τις ακόλουθες όμως τροποποιήσεις που σκέφτηκα με βάση και το πόρισμα της Ο.Ε.

- 5.1 Οι συντελεστές v (προσαύξησης του νέου μέσου όρου) μπορούν να μειωθούν ανάλογα με το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.
Που δηλαδή θέλουμε να κυμαίνεται η οριακή έκπτωση σε σχέση με τις συνήθεις σήμερα προσφορές ;
Στο παράδειγμα 3.1.1.B του πορίσματος όπου η οριακή έκπτωση είναι 23,34% και η μειοδότη προσφορά 22,56% με την δική μου προσέγγιση ως έχει η οριακή έκπτωση είναι 48,90% και άρα δεν υπάρχει καμία $u.x.π.$ ενώ εάν μειώσουμε τους συντελεστές v στο ήμισυ τότε η οριακή προσφορά είναι 36,90% και άρα $u.x.π.$ είναι η 43,44%.
Σε κάθε περίπτωση σκοπός μου είναι να χτυπήσω τις πραγματικά μεγάλες εκπτώσεις όπως τις καταλαβαίνουμε όλοι και εφόσον αποκλίνουν πολύ από τον κύριο όγκο των εκπτώσεων των προσφορών που ούτως η άλλως είναι υψηλές.
Πιθανόν λοιπόν να χρειάζεται να μειωθούν οι συντελεστές v της πρότασης μου έως το 50% της αρχικής μου πρότασης.
- 5.2 Το γενικό όριο που αναφέρεται στην σελίδα 3 πάνω από το οποίο μπορεί να υπάρχουν $u.x.π.$ από 45% γίνεται 35%.
- 5.3 Η πρόσθετη εγγυητική επιστολή και οι κρατήσεις επί της προκαταβολής της μειοδότης $u.x.π.$ προσφοράς να γίνεται με βάση τα οριζόμενα στο πόρισμα της Ο.Ε. Για τις κρατήσεις επί των πιστοποιήσεων που αναφέρω στην από 18-12-2015 επιστολή μου το ποσοστό θα καθορίζεται από την διαφορά έκπτωσης (στρογγυλεμένη στον αμέσως μεγαλύτερο ακέραιο) μεταξύ της μειοδότης $u.x.π.$ προσφοράς και της μεγαλύτερης αποδεκτής προσφοράς. Εννοείται ότι η θα υπολογίζεται από την μεγαλύτερη αποδεκτή προσφορά κάτω από την οριακή ή από την μεγαλύτερη $u.x.π.$ εφόσον αιτιολογήθηκε θετικά αρχικά ή μετά την ένσταση.
- 5.4 Το πρόστιμο για τις οριστικά $u.x.π.$ που παραμένουν μετά από τυχόν ενστάσεις ή αποχωρήσεις θα υπολογίζεται ως $\alpha \% \times$ προϋπολογισμός (χωρίς Φ.Π.Α.) όπου α η διαφορά έκπτωσης από την μεγαλύτερη αποδεκτή προσφορά ή την μεγαλύτερη αιτιολογημένη θετικά $u.x.π.$
- 5.5 Σχετικά με τον χειρισμό των $u.x.π.$ προτείνω τα ακόλουθα :
- 5.5.1 Όλες οι προσφορές εφόσον η έκπτωση είναι μεγαλύτερη από 35% θα συνοδεύονται στον κλειστό φάκελο της οικονομικής προσφοράς από αιτιολόγηση σύμφωνα με προκαθορισμένο τύπο
Οι αιτιολογήσεις των $u.x.π.$ προσφορών από τον $μ.τ.$ που έχω προτείνει (εφόσον είναι μεγαλύτερη από 35%) θα διενεργούνται από Ειδικό Σώμα Ελεγκτών Αιτιολόγησης (γι' αυτό μπορούμε να πούμε πολλά ειδικότερα)
- 5.5.2 Αν η αιτιολόγηση εγκριθεί τότε η προσφορά παραμένει στη διαδικασία χωρίς καμία συνέπεια.
- 5.5.3 Αν η αιτιολόγηση απορριφθεί αιτιολογημένα τότε ο προσφέρων έχει την δυνατότητα
- ή να μην υποβάλλει ένσταση εντός 7 ημερών και ουσιαστικά να αποσυρθεί με τις συνέπειες των $u.x.π.$ που αναφέρω στο άρθρο 5.4 αλλά κατά το ήμισυ
  - ή να υποβάλλει ένσταση αιτιολογημένη

5.5.4 Αν η ένσταση γίνει αποδεκτή τότε ο προσφέρων επανέρχεται στην διαδικασία χωρίς καμία επιβάρυνση

5.5.5 Αν η ένσταση απορριφθεί και ο προσφέρων συμφωνήσει τότε αποχωρεί από τη διαδικασία και του επιβάλλονται οι επιπτώσεις για τις υ.χ.π. κατά τα 2/3.

5.5.6 Αν η ένσταση απορριφθεί και ο προσφέρων επιμένει στην προσφορά του τότε ανακηρύσσεται ανάδοχος εφόσον έχει την υψηλότερη υ.χ.π. από όσες έμειναν στην διαδικασία με τις επιπτώσεις που αναφέρω για τον ανάδοχο στο άρθρο 5.3 του παρόντος.

Εννοείται ότι για τους άλλους που τυχόν επιμένουν μετά την ένσταση και δεν είναι ανάδοχοι θα ισχύουν οι επιπτώσεις που αναφέρω για τις υ.χ.π. εις ολόκληρον.

5.5.7 Αναφέρω ένα παράδειγμα :

Ας πούμε ότι σε ένα διαγωνισμό υπάρχουν προς αιτιολόγηση 6 προσφορές : 38%, 42%, 48%, 51%, 53%, 55%

Η αιτιολόγηση γίνεται δεκτή για τις προσφορές 38% και 42% και απορρίπτεται για τις 48%, 51% και 53%.

Ο προσφέρων 48% δεν υποβάλλει ένσταση και υπόκειται στις επιπτώσεις των υ.χ.π. κατά το ήμισυ.

Ο προσφέρων 51% υποβάλλει ένσταση, απορρίπτεται και δεν επιμένει. Υπόκειται σε επιπτώσεις των υ.χ.π. κατά τα 2/3.

Ο προσφέρων 53% υποβάλλει ένσταση, απορρίπτεται και επιμένει. Υπόκειται σε επιπτώσεις των υ.χ.π. εις ολόκληρον.

Ο προσφέρων 55% υποβάλλει ένσταση, απορρίπτεται και επιμένει.

Κυρήσσεται ανάδοχος με τις επιπτώσεις του αναδόχου.

Εννοείται ότι όλα τα ανωτέρω ισχύουν ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΕΡΓΑ άνω των 50.000€(χωρίς Φ.Π.Α.) και για τις έγκυρες προσφορές που προέκυψαν από την διαδικασία υποβολής σε ένα (1) στάδιο όπως σήμερα και εφόσον οι προσφορές είναι περισσότερες από τέσσερις (πέντε και άνω).

7. Με τα ανωτέρω εξασφαλίζονται τα εξής :

7.1 **Η εκ των προτέρων αιτιολόγηση διευκολύνει τον προσφέροντα** στην σύνταξη λογικής οικονομικής προσφοράς και εμποδίζει την επίδραση στην σωστή αιτιολόγηση από τις οικονομικές προσφορές των ανταγωνιστών.

7.2 **Οι οριζόμενες από τον τύπο υ.χ.π. αιτιολογούνται υποχρεωτικά και έτσι κρίνονται αντικειμενικά αν είναι υ.χ.π. καλύπτοντας έτσι τις επιταγές των κοινοτικών οδηγιών.**

7.3 **Οι προσφορές που αιτιολογήθηκαν και απορρίφθηκε η αιτιολόγηση έχουν την δυνατότητα να αποσυρθούν με λογικές συνέπειες διευκολύνοντας την διαδικασία με ένσταση ή χωρίς.**

Η περίπτωση προσυνηνομένης απόσυρσης υπάρχει αλλά τίποτα δεν είναι τέλειο σ' αυτή τη ζωή. Ειδικά αν διευκολύνει όλους και πρωτίστως το δημόσιο συμφέρον.

Εάν θέλουμε να αυστηροποιήσουμε το καθεστώς μπορούμε να απαγορέψουμε την σύσταση Κ/ξιας ή υπεργολαβίας του μειοδότη με τις μεγαλύτερες υ.χ.π. που παρέμειναν ή αποχώρησαν από την διαδικασία (δεν το προτείνω).

8. Όσον αφορά τις αιτιολογήσεις απαιτείται ιδιαίτερη συζήτηση προκειμένου να είναι όσο το δυνατόν απλές, λειτουργικές και αντικειμενικές.
Ιδέες υπάρχουν .....

ΠΑΤΡΑ 17/02/2016
Με συναδελφικούς χαιρετισμούς

Στάθης Παρασκευόπουλος

Υ.Γ. Αλήθεια κ.κ. του Δ.Σ. με την πρόταση μου για άμεση αποσφράγιση οικονομικών προσφορών με την υποβολή τους στα έργα των μελετοκατασκευών τι λέτε ; Την δέχεστε ή όχι και γιατί ;